

W swej najnowszej encyklice *Caritas in Veritate*, poświęconej całościowemu rozwojowi człowieka w miłości i prawdzie, papież Benedykt XVI, biorąc pod uwagę obecny kontekst zaangażowania na rzecz rozwoju podkreśla konieczność „nowej humanistycznej syntezy” (nr 21), która – zachowując otwartość człowieka na Boga – umieszcza go ponownie w „centrum i punkcie szczytowego wszelkiego istnienia” (nr 57). Prawdziwy rozwój musi więc służyć „całemu człowiekowi i wszystkim ludziom” (*Populorum Progressio*, nr 42).

4. W swoim Orędziu na *Światowy Dzień Pokoju* z 1 stycznia 2009 roku Jego Świątobliwość papież Benedykt XVI wyróżnił dwa rodzaje ubóstwa: to, które należy zwalczać i to, które należy przyjąć.

Ubóstwo, które należy zwalczać, widzimy wszyscy: głód, brak wody pitnej, niewystarczająca opieka medyczna i ograniczone warunki bytowe, niewydolny system edukacyjny i kulturowy oraz analfabetyzm. Poza tym należy pamiętać o nowych formach ubóstwa: „W bogatych i rozwiniętych społeczeństwach występują na przykład zjawiska marginalizacji, ubóstwa w dziedzinie relacji, ubóstwa moralnego i duchowego” (*Orędzie na Światowy Dzień Pokoju*, 2009, nr 2).

Dobrowolne przyjęte ubóstwo zaprasza do prowadzenia prostego i sensownego stylu życia, unikania rozrzutności oraz szacunku do środowiska naturalnego i dobra stworzenia. Ten rodzaj ubóstwa może przyjąć – przynajmniej w niektórych okresach roku – formę wstrzemięźliwości i postu. Dobrowolne ubóstwo uzdalnia do wyjścia poza siebie i otwiera nasze serca.

5. Dla wierzących, chęć współpracy we wspólnym poszukiwaniu sprawiedliwych i trwałych rozwiązań plag ubóstwa oznacza również podjęcie refleksji nad wielkimi problemami naszych czasów i – o ile to możliwe – połączenie sił w ich pokonywaniu. W tym kontekście konieczne jest, aby powoływanie się na aspekty, które są związane z globalizacją naszego społeczeństwa, miało charakter duchowy i moralny; ponieważ zostaliśmy powołani do stworzenia rodziny, w której wszyscy – jednostki, ludy i narody – postępują zgodnie z zasadami braterstwa i solidarności.

6. Uważna refleksja nad kompleksowym zjawiskiem ubóstwa prowadzi nas do tego, aby dostrzec jego przyczyny przede wszystkim w braku szacunku wobec wrodzonej godności człowieka oraz wzywa nas do globalnej solidarności np. przez przyjęcie „wspólnego kodeksu etycznego” (Jan Paweł II, *Przemówienie do Papieskiej Akademii Nauk Społecznych*, 27 IV 2001, nr 4), którego normy nie będą miały tylko charakteru umowy, lecz byłyby zakorzenione w prawie naturalnym napisanym przez Stworzyciela w sumieniu każdego człowieka (por. Rz 2,14-15).

7. Wydaje się, że w różnych miejscach na świecie przeszliśmy od tolerancji do spotkania, rozpoczynając od wspólnego doświadczenia życiowego i dzielonych trosk. Stanowi to ważny cel, który został osiągnięty.

Umożliwiająca wszystkim czerpanie z bogactw wypływających z modlitwy, postu i miłości wzajemnej, rodzi się pytanie: czy nie istnieje taka możliwość, aby dialog zmobilizował życiowe siły tych, którzy kroczą do Boga?

Ubodzy są dla nas wyzwaniem i motywują do refleksji, ale nade wszystko zapraszają do współpracy w szlachetnym dziele, jakim jest pokonywanie ich ubóstwa.

Dobrego i szczęśliwego święta Id al-Fitr!

tłum. Adam Wąs SVD, RWKM

Rada Wspólna Katolików i Muzułmanów działa od 1997 r. i stawia sobie za cel propagowanie dialogu między wyznawcami tych dwóch religii w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej. Jest organizacją oficjalnie uznaną przez Konferencję Episkopatu Polski. To z jej inicjatywy każdego roku w Polsce obchodzony jest Dzień Islamu w Kościele katolickim, który został wpisany do oficjalnego kalendarza Kościoła w naszym kraju.

Na czele rady stoją: ks. dr Adam Wąs SVD, współprzewodniczący ze strony katolickiej i dr Artur Kono-packi, współprzewodniczący ze strony muzułmańskiej.

Historia poprzednich obchodów Dnia Islamu znajduje się na stronie Rady: <http://www.rwkm.pl>.

X DZIEŃ ISLAMU W KOŚCIELE KATOLICKIM W POLSCE

Zbliża się jubileuszowy, X Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce. Jest on zawsze obchodzony 26 stycznia, po zakończeniu Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan. Główne obchody mają zawsze miejsce w Warszawie, ale spotkania z tej okazji odbywają się także w Krakowie, Lublinie, Poznaniu czy Pieniężnie.

Temat przewodni obchodów Dnia Islamu co roku zaczerpnięty jest z orędzia Papieskiej Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego kierowanego do wyznawców islamu na zakończenie muzułmańskiego miesiąca postu, ramadanu. W tym roku tematem jest wspólna walka chrześcijan i muzułmanów z ubóstwem.

Z okazji X Dnia Islamu w Kościele katolickim w Polsce Komitet d.s. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego Konferencji Episkopatu Polski i Rada Wspólna Katolików i Muzułmanów przygotowały wkładkę do „Biuletynu Ekumenicznego”. Znajdują się w niej materiały służące pomocą przy organizacji lokalnych obchodów lub do wykorzystania w osobistej refleksji z tej okazji. Są to program obchodów centralnych w Warszawie, cytaty z Biblii i Koranu dotyczące ubóstwa i walki z nim, tekst modlitwy wiernych z tej okazji oraz polskie tłumaczenie orędzia Papieskiej Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego.

Zachęcamy do korzystania z poniższych tekstów.

X Dzień Islamu w Kościele Katolickim w Polsce

26 stycznia 2010 roku, godz. 17⁰⁰

Dom Parafialny (dawniej Kuria Biskupia Warszawsko-Praska) przy parafii św. Floriana na Pradze, ul. Floriańska 3; 03-707 Warszawa

„CHRZEŚCIJANIE I MUZUŁMANIE – ZJEDNOCZENI W PRZEZWYCIĘŻANIU UBÓSTWA” Program

I. Zawiązanie wspólnoty

II. Muzyka Orientu

III. Wprowadzenie

- Przywitanie uczestników i nawiązanie do tematu
- Odczytanie przesłań

IV. Czytanie Ksiąg Świętych

- Czytanie fragmentów Pisma Świętego
- Czytanie z Koranu

V. Dwugłos Chrześcijańsko-Muzułmański

VI. Modlitwy i znak pokoju

- Du'a – muzułmańska modlitwa spontaniczna
- Modlitwa wiernych zakończona modlitwą „Ojciec nasz”
- Znak pokoju.

VII. Agapa

Znacie przecież łaskę Pana naszego Jezusa Chrystusa, który będąc bogaty, dla was stał się ubogim, aby was ubóstwem swoim ubogacić. (2 Kor 8,9)

Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Mt 5,3

Łk 14,13-14

Lecz kiedy urządzasz przyjęcie, zaproś ubogich, ułomnych, chromych i niewidomych. A będziesz szczęśliwy, ponieważ nie mają czym sobie się odwdziżyć; odpłatę bowiem otrzymasz przy zmartwychwstaniu sprawiedliwych.

Łk 21,1-4

Gdy podniósł oczy, zobaczył, jak bogaci wrzucali swe ofiary do skarbony. Zobaczył też, jak uboga jakaś wdowa wrzuciła tam dwa pieniążki, i rzekł: „Prawdziwie powiadam wam: Ta uboga wdowa wrzuciła więcej niż wszyscy inni. Wszyscy bowiem wrzucali na ofiarę z tego, co im zbywało; ta zaś z niedostatku swego wrzuciła wszystko, co miała na utrzymanie”.

Tb 4,7-11

A wszystkim, którzy postępują sprawiedliwie, dawaj jałmużnę z majątności swojej i niech oko twoje nie będzie skąpe w czynieniu jałmużny! Nie odwracaj twarzy od żadnego biedaka, a nie odwróci się od ciebie oblicze Boga. Jak ci tylko starczy, według twojej zasobności dawaj z niej jałmużnę! Będziesz miał mało – daj mniej, ale nie wzbraniaj się dawać jałmużny nawet z niewielkiej własności! Tak zaskarbisz sobie wielkie dobra na dzień potrzebny, ponieważ jałmużna wybawia od śmierci i nie pozwala wejść do ciemności. Jałmużna bowiem jest wspaiałym darem dla tych, którzy ją dają przed obliczem Najwyższego.

Syr 7,32

Wyciągnij rękę do ubogiego, aby twoje błogosławieństwo było pełne.

Koh 4,13

Lepszy młodzieniec ubogi, lecz mądry, od króla starego, ale głupiego, co już nie umie korzystać z rad.

Ps 10,12

Powstań, o Panie, wznies swą rękę, Boże! Nie zapominaj o biednych!

Ps 12,6

Wobec utrapienia biednych i jęku ubogich – mówi Pan:

„Teraz powstanę i dam zbawienie temu, który go pożąda”.

Znacie przecież łaskę Pana naszego Jezusa Chrystusa, który będąc bogaty, dla was stał się ubogim, aby was ubóstwem swoim ubogacić. (2 Kor 8,9)

Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie. Mt 5,3

Łk 14,13-14

Lecz kiedy urządzasz przyjęcie, zaproś ubogich, ułomnych, chromych i niewidomych. A będziesz szczęśliwy, ponieważ nie mają czym sobie się odwdziżyć; odpłatę bowiem otrzymasz przy zmartwychwstaniu sprawiedliwych.

Łk 21,1-4

Gdy podniósł oczy, zobaczył, jak bogaci wrzucali swe ofiary do skarbony. Zobaczył też, jak uboga jakaś wdowa wrzuciła tam dwa pieniążki, i rzekł: „Prawdziwie powiadam wam: Ta uboga wdowa wrzuciła więcej niż wszyscy inni. Wszyscy bowiem wrzucali na ofiarę z tego, co im zbywało; ta zaś z niedostatku swego wrzuciła wszystko, co miała na utrzymanie”.

Tb 4,7-11

A wszystkim, którzy postępują sprawiedliwie, dawaj jałmużnę z majątności swojej i niech oko twoje nie będzie skąpe w czynieniu jałmużny! Nie odwracaj twarzy od żadnego biedaka, a nie odwróci się od ciebie oblicze Boga. Jak ci tylko starczy, według twojej zasobności dawaj z niej jałmużnę! Będziesz miał mało – daj mniej, ale nie wzbraniaj się dawać jałmużny nawet z niewielkiej własności! Tak zaskarbisz sobie wielkie dobra na dzień potrzebny, ponieważ jałmużna wybawia od śmierci i nie pozwala wejść do ciemności. Jałmużna bowiem jest wspaiałym darem dla tych, którzy ją dają przed obliczem Najwyższego.

Syr 7,32

Wyciągnij rękę do ubogiego, aby twoje błogosławieństwo było pełne.

Koh 4,13

Lepszy młodzieniec ubogi, lecz mądry, od króla starego, ale głupiego, co już nie umie korzystać z rad.

Ps 10,12

Powstań, o Panie, wznies swą rękę, Boże! Nie zapominaj o biednych!

Ps 12,6

Wobec utrapienia biednych i jęku ubogich – mówi Pan:

„Teraz powstanę i dam zbawienie temu, który go

Modlitwa wiernych

Miłosiermemu Bogu, który jest zawsze wierny swoim obietnicom i przymierzu, z wiarą i ufnością przedstawiamy nasze modlitwy:

1. O Boży dar wzajemnego szacunku dla wszystkich ludzi oraz siłę do wewnętrznej przemiany, która zaowocuje w relacji bratniej miłości. Ciebie prosimy...
2. O dar mądrości Bożej dla przywódców religijnych, aby ich działalność sprzyjała budowaniu przyjaznych stosunków, opartych na prawdzie, sprawiedliwości i miłości, między ludźmi wszystkich ras, narodowości i wyznań. Ciebie prosimy...
3. Za rządzących państwami, aby zawsze pamiętali o godności i prawach każdego człowieka. Ciebie prosimy...
4. Za naszą Ojczyznę, która od wieków jest również ojczyzną wielu pokoleń wyznawców islamu, judaizmu i innych religii, abyśmy potrafili układać swoje życie we wzajemnej przyjaźni, zaufaniu i ofiarnej pracy. Ciebie prosimy...
5. Za wszystkich pokrzywdzonych, ofiary kataklizmów, chorych, opuszczonych, samotnych, przebywających na obczyźnie, aby bez względu na przynależność religijną, w każdym czasie doświadczali działania łaski Bożej i pomocnej dłoni drugiego człowieka. Ciebie prosimy...
6. Nam, zgromadzonym na tej modlitwie i naszym bliskim, daj łaskę, abyśmy zawsze byli wierni Prawu Bożemu i jego wymaganiom. Ciebie prosimy...

oprac. Tomasz Bogacz, Lublin

PAPIESKA RADA DS. DIALOGU MIĘDZYRELIGIJNEGO

Orędzie na zakończenie ramadanu 2009

Chrześcijananie i muzułmanie: wspólnie w walce z ubóstwem

Drodzy Muzułmańscy Przyjaciele!

1. Z okazji Waszego święta przypadającego na zakończenie ramadanu pragnę wyrazić moje najlepsze życzenia pokoju i radości oraz za pośrednictwem tego orędzia proponuję wspólną refleksję na temat: *Chrześcijananie i muzułmanie: wspólnie w walce z ubóstwem*.
2. Bez wątplenia i z zadowoleniem należy stwierdzić, że Orędzie Papieskiej Rady do spraw Dialogu Międzyreligijnego stało się w minionych latach nie tylko zwyczajem, lecz jest ocze-kiwanym wydarzeniem. W wielu krajach stwarza ono chrześcijanom i muzułmanom okazję do przyjacielskich spotkań. Nierzadko orędzie podejmuje zagadnienia, będące przedmiotem wspólnego zatroskania i przyczyniające się do szczerzej i otwartej wymiany. Czy te elementy nie są wyrazami przyjaźni między nami, za które powinniśmy dziękować Bogu?
3. Odnośnie tematu tegorocznego Orędzia: Człowiek znajdujący się w potrzebie jest bez wątpienia podmiotem tych zasad, które z różnych powodów mają dla nas wielką wartość. Względ na drugą osobę, współczucie i pomoc, które my jako bracia i siostry w człowieczeństwie możemy okazać biednym, aby pomóc im w określaniu swego miejsca w społeczeństwie są żywymi dowodami miłości Najwyższego, ponieważ to właśnie człowieka jako takiego, Bóg każe nam kochać i pomagać mu niezależnie od jego przynależności. Wszyscy wiemy, że ubóstwo poniża i rodzi cierpienia nie do zniesienia; ono jest źródłem izolacji, gniewu, nienawiści i żądzy zemsty. Może skłaniać do wrogich działań wszelkimi dostępnymi środkami, co próbuje się nawet usprawiedliwiać motywami religijnymi, w imię rzekomej «boskiej sprawiedliwości» odbierając innym ich bogactwa wraz z pokojem i bezpieczeństwem. Dlatego właśnie, aby odeprzeć takie zjawiska jak ekstremizm i przemoc, walkę z ubóstwem trzeba prowadzić promując integralny rozwój człowieka, który papież Paweł VI określa jako „nowe imię pokoju” (encyklika *Populorum Progressio* 1975, nr 76).